

**SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:**
ORADEA
Piața M. Viteazul
(Nagypiac tér) 11/a
TELEFON: 670.
Megjelenik
minden pénteken.

NÉPÜNNEK

ZSIDÓ HETILAP

Előfizetési árak:
BELFÖLDÖN
1 évre . . . 160 L.
1/2 „ . . . 80 „
1/4 „ . . . 40 „
KÜLFÖLDÖN
1 évre
Magyarország P. 19.
Slovensko . . . Ck. 60.
Austria . . . S. 15.
Jugoslávia . . . D. 100.

Országos zsidó pártot!

Dr. Fischer József kamarai képviselőnk néhány nappal ezelőtt az „Uj Keletben“ vezércikkét írt, melyben levonja a tanulságokat, melyeket a zsidóság vezetői a legutóbbi községi választások alkalmából szereztek.

Mi a magunk részéről is feltétlenül kívánatosnak tartjuk, hogy a romániai zsidóság egyik legégetőbb kérdése, végre megoldásra találjon. Tudjuk, hogy tiz esztendeje számos kísérlet történt arra nézve, hogy a zsidóság politikai egységbe tömörüljön s számarányának és az ország gazdasági életében elfoglalt pozíciójának fogva; kellő politikai súlyt is jelentsen. Megdönthetetlen igazság, hogy a zsidóság ezt a súlyt csak egytélekepen érheti el. Ha önálló zsidó alapon szervezkedik és nem nyelvéként hagyja majd felhasználni egy politikai mérlegen; hol más szerepe nincs, minthogy az erő egyensúlyát jobbra vagy balra billentse. Ez a szerep nem méltó a zsidósághoz és ebből a szerepből tiz esztendő iskolázottsága után már ki is nőtt. A zsidóság politikailag súlyt és tekintélyt kell jelentsen és a romániai zsidóság mai vezetőinek legeminebb kötelessége, hogy ezt a szervezést a kezdés stádiumából a megvalósítás valóságába lendítsék. Ne várják a divergáló érdekek taposó malmában elmerülő regáti zsidóságtól az iniciatívát. Az ottani liberális és máspártállású zsidó vezetők épen úgy nem fognak behódolni, ahogy nem kaphatók rá az erdélyi zsidóság csonkamagyarjai sem. De ezek nem jelentik a tömeget, ezek elhanyagolható mennyiségek. Mi innen a határszélről úgy látjuk ezen város harmincezerényi zsidóságának prizmján keresztül, hogy igenis intenzíven meg kell kezdeni a szervezést! Ha elkéstünk vele tegnap, még nem jelentti azt, hogy holnapra halasszuk. Mit tudjuk mit hoz a politikai „holnap“? Nekünk a szervezést meg kell kezdenünk. A mi két képviselőnkől kell, kiinduljon az erdélyi szervezkedés. Landau képviselőtől Bessarábiában és Dr. Mayer Ebner szenátortól Csernovitzban.

Még ma meg kell indulni az intenzív szervezkedésnek, hogy ne csak egy fikcióként létező Zsidó Választási Blokk létezzon, mely ad hoc gyűl össze, hanem az összes erdélyi zsidó hitközségek vezetőségét bele kell vonni a mozgalomba. A kezdeményezés lehet a cionistáké, de a Zsidó Párt szervezésében minden olyan zsidónak helyet kell juttatni, ki magát feltétel nélkül zsidónak vallja, bele akar kapcsolódni az általános zsidó regeneráló munkába és önálló zsidó politikát követel.

Ahogy Dr. Fischer képviselő ur írja, ma már Erdélyben minden számottevő zsidó tényező meg van győződve egy általános érdekű zsidó párt megalakításának szükségességéről. Mi nyugodtan állítjuk, hogy a közvélemény is ezt kívánja. Csak lenni kell egy összefogó erőnek, egy szervezni tudó központi magnak, mely terebélyessé tehetné azt a létfenntartást jelentő megmozdulást és kifejődésével nemcsak azt mutatná az uralkodó nemzetnek és a kisebbségeknek, hogy itt mag van és dus lomb, hanem a párt lényegének tudata mélyen bennegyökeredzik. Erdély háromszázezerényi zsidóságának lelkiületében. Zsidó Pártot! Nem kell a provizórikus Választási Blokk, mely eddig nagyjából meg is felelt volna hivatásának, de ezután már többet követel a zsidó közvélemény.

Az erdélyi zsidóságnak létkérdése, hogy ezt a nagy egység pártot mihamarabb létrehozza. Üdvös lesz a Zsidó Nemzeti Szövetségnek is, mert ezáltal megszabadul a belpolitikai célkitűzésektől és teljes erejével a palesztinai munka intenzív propagálására fektetheti a főszűlét és tevékenységének energiájának latens tartalékait.

Nem szabad egy pillanatra sem elaludni hagyni az ügyet! Lássunk kezdeményezést. Kezdje meg a hitközségek körében a váradi orthodox hitközség, mint a legnagyobb erdélyi zsidó közület. Ugy tudjuk, hogy ennek, a hitközség részéről nem volna semmi akadály. Keressen érintkezést a többi összes erdélyi hitközségekkel. S a Szövetség felelős tényezői is kezdjék meg a hitközségekkel kontaktusban

a komoly szervezést. Ez a kötelességük. Bizonyos, hogy munkájukkal a romániai zsidóság politikai jövőjét illetőleg új és boldogabb korszak elé állítanák. Elérnének azt, hogy megfelelő sullyal bírnának a politikában, és ez kihatással volna az életmegtölvánulások minden vonalán. Gazdasági téren, a parlamentben, városi és községi politikában.

A Zsidó Párt komoly és azonnali megszervezését követeljük!
L. Z.

Sékel!

„Sékel peduth nápséchem . . .“ váltsátok meg lelkeiteket, hogy megváltassatok a lélek galuthából. Sékel peduth nápséchem . . . a szabadság lelkének megváltása a sékel árán; áldoztátok az aranyat a lélekért; a sékel megvált Titeket.

A szabadság havában kérve-kértünk Titeket, váltsátok meg a sékelt; a lelkeiteket; a szabadságotokat; sékel peduth nápséchem . . . Váltsátok meg a sékelt, hogy rontás ne ártson Izráelnek. Váltsátok meg a sékelt, hogy Izráel minden tagja együtt vonulhasson ki a galuth Egyiptomából. Váltsátok meg a sékelt, hogy a Kötöblák ne áldoztassanak

A gyűlölet internacionáléja.

Még tart a vita, s talán sohasem lesz eldönthető, hogy a „Cion bölcseinek jegyzőkönyvei“, minden időknek eme legbárgyubb, de egyszersmind leggonoszabb szándéku antiszemita koholmánya, az orosz cári ochrano műve-e, vagy a német antiszemitizmus műhelyében készült? De akár mint is van, a román sovinszta sajtónak és különösen a magát integrál-nacionalistának nevezőnek minden oka megienne, hogy e „munkával“ szemben ugyanilyen bizalmatlanul, sőt elutasítóan viselkedjék, mint minden másval szemben, ami „ellenséges“ idegenből származik. Mert csak olvasni kell, hogy minden ország nacionalista sajtójának ez a kis része hogyan fogad mindent, ami idegenből jön, legyen az politikai, gazdasági, vagy társadalmi természetű hír, eszme, könyv vagy újság! Még ma, a békekötés utáni második évtizedben is mily gondosan mérlegel és osztályoz minden megnyilatkozást — legyen az országára nézve egyébként a legközömbösebb természetű is — aszerint, hogy az „ellenséges“, vagy „szövetéses“ országból származik. Az ember ezek szerint azt vélné, hogy mindennek, ami orosz vagy német származásra gyanus, ab ovo elutasító fogadtatásban, vagy legalább is gyilkos kritikában lesz része e lapok hasábjain. Így is történik ez egy bizonyos fokig. Ha általános érdekű dolgokról esik szó, szigoru külömbség tételük egykori szövetséges és ellenség között és ez utóbbi minden életnyilvánulásáról lehetőleg kimutatandó, hogy az támadó szándékkal történik az egykori antant hatalmak ellen. De lehessen csak antiszemitizmust szagolni valamiben, tustént eltűnik a speciális német iz, nincs már ellenség, nincs már szó a gyűlölt német megszállókról, akik nyolcszázezer jó román hősi halálát okozták, a hazát megalázták, kifosztották és tönkretették! Meg van már minden bocsátva, — hiszen ők is gyűlölik a zsidót!

Látni kell csak, hogy antiszemita lapjaink mily kritikanélküliséggel, sőt odaadó örömmel reprodukálják a legégbekiáltóbb trombaságot is, ha az antiszemita irányu, nem tekintve arra, hogy forrása esetleg német, tehát — szerintük „ellenséges“, még hozzá a legnémetebb, mert völkisch, vagis Romániára nézve a legellenségesebb fajtából. Az antiszemita sajtó természetesen mint egy új krédóban hisz a „Cion bölcseinek jegyzőkönyvei“ autentikus voltában. De ha kétségei is merülnének fel e tekintetben, — amit elvégre intelligens embereknél, bármennyire elvakítaná is tisztánlátásukat az antiszemitizmus. mégis csak fel lehet tételezni, akkor sem fogja azt olvasói orrára kötni, hadd szedjék azok csak magukba a zsidógyűlölet mérgét! Sőt gondoskodás történik arról is, hogy szűnet nélkül men-

fel az Aranyborjuért. Váltsátok meg a sékelt, mert „sékel peduth nápséchem . . .“

Niszán havának első napjaiban kezdte meg Erdély zsidósága azt a kampányt, amelyet ismeren sékel-akciónak neveznek, amely azonban jelentőségében egy túlméretezett akció horderejét is felülmúlja. A sékelt megváltani, annyit jelent, mint a zsidó sorsközösséget manifesztálni. Vállalni közösséget egy maroknyi nép sorsában, amely a népek halálraítéltségében is halhatatlan és az Örökkévalóhoz hasonlóan örökkévaló. A szabadság havában manifesztálja Erdély zsidósága, hogy a zsidó géniusz örökkévaló és vállalja azt a sorsot, amelyet kijelölt a népek történelme számára; azt a sorsot, amely az évezredek fáraói szolgáltsága közepette is a szabadság, a megváltás fénycsóvját repíti kelet egéről, a világba szerteszéjjel . . .

„Sékel peduth nápséchem . . .“ a Tan szavával fordulunk Erdély zsidóságához és hisszük, hogy minden zsidó átérzi és lelkében érzi ezen szavak örök igazságát.

A Mizrahi és Zeirei Mizrahi Erdélyrészi Központja Oradea.

A Zsidó Nemzeti Szövetség oradeai Végrehajtó Bizottsága.

nél kiadósabb dózisokban történjék az adagolás.

A már említett Calendarul Romanesc-ban hat hasáb hosszú cikk található arról, hogyan gyilkolták meg Kitchener-t, a világháboru első angol főparancsnokát a zsidók! Megtudjuk ebből a csodálatos írásműből, hogy Kitchener is a „tov sebágojim hárog“ (igy) talmudi elvének áldozata, olvashatjuk, hogy a világháboru alatt az angol titkos rendőrség irországi vezetője, továbbá Ausztrália egyik kormányzója zsidók és természetesen hazáárulók voltak, hogy egyáltalán Angliában is mindenki zsidó; hogy az ir nacionalisták egyszersmind bolsevikok is (igy!) s így tovább a legbornirtabb összevisszaság, szinte eszeveszett zagyvaság, de azzal a nagyon is kiszámított point-nel, hogy minden ártalomnak és szerencsétlenségnek, ami valaha is a világra szakadt, a zsidók az okai. A Calendarul Romanesc azonban némi naivitással leközi a cikk szerzőjének nevét is: Knud Flemming az, aki viszont nem más, mint egy szélső antiszemita völkisch németlap szerkesztője és a délnémet antiszemita központ egyik vezetője. A tanulság ebből csak az, hogy a legintegriálisabb román patriota sem tartja ártulásnak német forrásból meríteni, sőt egy véleményen lenni az „ellenséges“ németekkel, ha a zsidóságot gyűlöletes színben lehet ezáltal feltüntetni.

Ugy látszik Erdély románsága nem fogadta e tisztán a gyűlöletre alapozott sajtót oly szívesen, amilyent ez várt, mert az Actiunea Românească hamar megszünt, helyébe jött 1925. elején a hasonló tartalmu és mentalitású Romania Intregita, majd, miután ezt izgatásai miatt az akkori liberális kormány betiltotta, 1925 májusában kijött az Infrățirea Românească. Ezek a lapok, címükben a román névvel, kizárólag maguknak vindikálva a román jelleget, természetesen nem akarják és nem is tudják Románia problémáit másképp, mint a közönséges antiszemitizmus szempontjából tekinteni. Minden kérdést, legyen az bármely természetű is, tisztán abból a szempontból tekintenek, ad-e alkalmat a zsidóságot támadni? Ennek a szempontnak minden mást feláldoznak és igazán nem válogatósak, csak hogy ezt a célt elérjék. Amíg a romániai zsidóságról van csak szó, nincs is semmi baj, mert hiszen minden kedvezőtlen jelenségre az ország belállapotában rá lehet fogni, hogy zsidók okozták. Nehezebb a dolog, ha nemzetközi vonatkozásu, európai jelentőségű hírek adódnak, amelyeknél nem lehet kisútni a zsidó mozgatót. De egy rutinos antiszemita itt sem jön zavarba, mert ha valaki nem zsidó, akkor esetleg progresszív gondolkodásu, vagy demokrata, vagy szabadkőműves, esetleg szocialista és akkor természetesen csak zsidónak számít s így esetleges

tettéért az összsidóság felelős... Így az Infratirea Românească 1925 júniusi számában, egy román leírás mint az olasz líra eséséért, Lloyd Georget teszi felelőssé, aki mint szabadkőműves, viszont a nemzetközi zsidó tőke eszköze (?) Mint a szabadkőművesség ellenfelét, Mussolinin e cikkben igen szimpatikus színen állítja olvasói elé a lap, nem törődve azzal, hogy ezidőtájt még Mussolini, mint Románia és a románság prononszirozott ellensége számított azáltal, hogy vonakodott a Besszarabiára vonatkozó egyezményt ratifikálni. Ha más, mint antiszemita sajtótermék tenne ilyet, már rég hazaárulási és nemzetgyilkossági vádak hangzottak volna el a kérelmetlen „patrioták” sajtójában. Pikáns a dologban, hogy közvetlen forrásul ez esetben is a Weltkampf című hírhedt német antiszemita lap szolgált, amely forrásokat minden „ellenséges” voltuk ellenére a román antiszemitizmus ugylátszik még sem tudja nélkülözni, mert ugyanez a román lap két-hasábo's szemelvényt közöl Fritsch-nek számtalan kiadást elért közismert zsidóellenes főrmérvényéből: a „Handbuch der Judenfrage” c. könyvből is. Ebben a zsidóknak az irodalomban elfoglalt szerepéről értekezik a szerző, nem mulasztva el ennek hatásait az erkölcsökre és közéletre a legfeketébb színekkel jellemezni. Teszi ezt ugyanaz az Infratirea Românească, amely a lap első számában adott programot szerint minden „nemzetköziség” kizárásával tisztán románszempontokat és érdekeket akar figyelembe venni. De ha zsidógyűlöletről van szó, eltűnik minden román érdek és szempont és a legnemzetközibb, „legellenségesebb” forrás sem idegen többé, a legintegráltabb nacionalistának sem. A romániai antiszemitizmus egyéb külföldi forrásairól legközelebb.

Weinberger Fülöp

A Mizrachi gyászünnepélye.

Szomorú kötelességet teljesített a helyi Mizrachi a múlt hét kedd estején. Gyászünnepélyt tartott. Kegyes megemlékezést az ez évben eltávozott cháverekről. Az ittmaradtak, az elárvultak, néma megilletődéssel hallgatták a szónokok szívbemakoló szavait és mindenkinek arcán ott ült az aggodalom és a gond a mozgalom jövőjével szemben, mely sajnos, a legjobbjait vésztette el bennök.

Nagyszámú közönség jelenlétében nyitotta meg Wasserstrom Sándor a Mizrachi executívájának elnöke a gyászünnepélyt. A megnyitójában rámutatott arra, hogy az erdélyi zsidóságot évek óta milyen gazdasági és lelkiválság nyomorítja meg. Ez szervezettünkön is nyomott hagyott, de az utóbbi hetek csapásai valóságosan megdermesztenek bennünket. Szervezetünket olyan veszteségek érték, melyeket sohasem fogunk tudni kiheverni. Lehet-e pótolni univerzális zsidó szempontból Lord Arthur James Balfour, a harmadik zsidó állam magna charterjének, a Balfour deklaráció megteremtőjének elvesztését. Azt a Balfour, kinek az összes nemzsidók között a legtöbb része van abban, hogy távol keleten a zsidó történelem egyik legnagyobb éposza játszódik le.

Tudjuk-e pótolni másikat, egy az egész zsidó népet ért veszteségünket. Rav Avigdor Schönfeldet z. l. aki Mizrachi mozgalomunk és a vallásos chinuch megalkuvás nélküli harcosa volt és aki a Jisuvot oly sok vallásos intézménnyel gazdagította.

És lokális vonatkozásokban pótolható-e a mi eszméinknek élő megtestesítője Reb Jehuda Gutfried z. c. l., akinek igazi és megfontolt tanácsait hogyan is nélkülözhetjük. Végül tudjuk-e nélkülözni Reb Simon Gutfriedot, mozgalomunk azt az igazi értékét, akinek minden zsidó úgy előtt és elsősorban mozgalomunk előtt állandóan nyitott zsebe volt. Pótolni őket nem tudjuk. És még sem szabad zúgólódnunk. Az Ur adta és az Ur vette el őket. Az ő életükből kell megtanuljunk, hogy mivel tartozunk népünknek, hitünknek és mozgalomunknak.

Ezután Berkovits Bernát, a Mizrachi központ alelnöke tartotta meg másfélórás gyászbeszédét. Mindannyian akik jelen voltak, feledheteilen élmény maradt számukra ezen heszped. Berkovits Bernát a tudás és a szónok ragyogó mestere szinte élénk vetítette a megboldogultak alakjait, midőn a szentírás és a talmudból idézett citatummal magyarázta és analizálta az elhunytak egyéniségét és nagyságát.

Gyászbeszédet tartani — ugymond — igen nehéz feladat, de különösen olyan cháverok fölött, akik hozzánk olyan közel állottak. A legjobbakról van szó, akik nemes tulajdonságaiknál fogva kiemelkedtek a többiek közül.

Reb Jehuda Gutfried z. l. Talmud-Chochem volt és egy lamdenről van szó, aki az egész város számára nagy érték volt. Ő volt az, aki Torának azt a micváját „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat” és ennek a gyakorlását a hileli magasságra emelte. Ő volt az, aki az emberszeretet ezen utólérhetően szépségű és nagyságu törvényét Hilel tanítása szerint annak negatív formájában szolgálta. Az egész világot és annak minden teremtményét pozitív formában szeretni a véges embernek lehetetlenség, de Hilel is úgy magyarázza, hogy „amit magadnak nem teszel, ne tedd azt másnak”. És ez a „Klal godaul sebátorá”. És ezt a micvot gyakorolta Reb Jehuda

Gutfried z. l. úgy mint senki más a mi közösségünkben. Majd rövid visszpillantást vet a szónok az elhunyt fiatalágára és küzdelmes veire. A zsidó erkölcs felfogás alapja a bitáchón. Bizni a gondviselésben akkor is, mikor a sors nem kedvez. Bizni a Holnapban a Mának keserősége dacára és tudni azt, hogy a gondviselés sohasem szűnik meg öröködni fölöttünk. Derűs arccal járni az emberek között. Meleget árasztani és az emberekkel mindig csak a jót megosztani, ezek azok az egyszerű és mégis a legnagyobb emberi tulajdonságok, melyek a drága elköltözött Reb Jehuda Gutfried chaverunkat z. l. jellemezték. A mozgalom számára ő tényleg pótolhatatlan. Csodálatos volt az ő fiatalos lelkesedése, az ő izzó Cionszeretete és az a tiszta és ellenmondást nem tűrő hit, amivel ő az eszmét szolgálta. Az egyetlen életcél nála Ereciszráel felépítése volt és biztosak lehetünk abba is, hogy számára a tulvilág is nagy megnyugvás az, hogy családjának tekintélyes része künn lakik és ott produktív életet élnek.

Csak napokkal ezelőtt távozott el örökre tőlünk testvéröccse, szintén drága és felejtethetlen chaver-

Az orosz pokol féktelenkedéseiből.

Rabolt héber művek eladása.

Oroszországból Amerikába ritka héber könyveket hoztak s eladásra ajánlják. A zsidó közönség a legnagyobb mértékben megbotránczott azon, hogy rabolt dolgokat tegyenek pénzzé. Az orosz kereskedelmi társaság Amerikában azt hangoztatja ugyan, hogy a könyvek tulajdonosai megbízták a szovjetet az eladással, de ezt senki nem akarja elhinni.

Ima a szerencsétlenekért.

Palesztina összes templomaiban Eszter-Tánisz napján az oroszországi üldözött hittestvérekért imákat mondtak.

Bojkott a szovjet halak ellen.

Szovjetországból hetenként 60 ezer dollár értékű halat importálnak Lengyelországba. A halfogyasztók tekintélyes része tudvalevőleg zsidó. Ezzel kapcsolatban érdekes hír érkezik Varsóból. A rabbiság, tekintettel az orosz vallásüldözésekre, ki akarja mondani a tilalmat az orosz halra, hogy ezzel is figyelmeztesse a szovjet urait, mily recen-zust kelt a világban barbár politikájuk.

Peszách ellenes akciók.

Moszkvából érkező jelentések szerint az at-

„Ce, toata Palestina aici?”

Dr. Sós István Oradea város polgármester helyettese, a magyar párt egyik lista vezetője, tehát egy felelős magyarpárti ember mondotta a napokban ezen szavakat a váradi villamos vasut perronján egy néhány ott tartózkodó pajeszes hitsorsosainknak. Erre szavahihető tanuink vannak. S mondhatnak Dr. Fehér Mártonék akármit, a mai Magyar Pártban olyan antiszemita szellem uralkodik, mely már kezd egy kicsit sok lenni. Mi tudjuk ugyan régen, de ezután hála Istennek azok is megfogják tudni, akik más véleményen voltak. Mi tudjuk régen, hogy Dr. Kotz Jeno elnök ur és Dr. Kövér Gusztáv ur mennyire szeretik a zsidókat, kik közül még Hegedüs Nándor képviselő urat sem vonják ki. Mikor szükségesnek látja, akkor az illető polgármesterhelyettes jelölt ur, szívesen tárgyal Dr. Markovitsal és dicshimnuszokat zeng a zsidó kisebbségi testvérekről, de a villamos perronon Palesztinát emlegeti. Még a községi választás estéjén is olyan zsidózás folyt a Magyar Párt központi helyiségében (erre számos tanuk van) melytől egy Sörház uccai öreg ébredőnek is kedve támadt volna két „törökkel” a foga között táncot lejteni.

Mi már régen tudjuk mindezt, de lassankint rájönnek majd mindazok, kik most még „testvériség”-ről ábrándoznak. Zitsmann püspöki titkár ur azt kérde, hogy hívják Kotz doktor azelőtt? Megnyugtatjuk, midég Kotzó volt, midég tehetségtelen és népszerűtlen a magyar közönség előtt.

Csak egyetlen embert irigylünk tőlük. Hegedüs Nándort. Kár, hogy tehetségének legjavát nekik szenteli, hogy ezért ezután háta mögött őt elgáncsolni igyekezzenek. Ezt az egyetlen embert irigyljük tőlük. A többi mitfáhrert szívesen nekik ajándékozzuk örökre. Még ha Ghandi is eljönne és lepárolná a sós-t is, melyet egyelőre a „monopolium” véd. De meddig?...

שם פה
fűszerek !!!
legolcsóbb árban kaphatók
Weinstein Testvéreknél
St. N. Iorga (Zöldfa u) 19
Megrendelést hazaszállítunk

runk Reb Simon Gutfried z. l. Ő az a tiszta kezű és lelkű, becsületes és rajongó hitű ember. Fiatalon, kevés évekkkel, élete derekán hagyott itt bennünket.

De sóhajunknak és fájdalomunknak nincs vége még. Még nem sirtuk ki utolsó könnyeinket. Olyan ember fölött kell most beszélnem, akinek a helyét a zsidó történelem jelöli ki és akiről csak a mi zsidó nagyjaink hivatottak beszélni és őt elparentálni. Zsidó vezér volt ő a galutban és a nagy tanító Erec Jiszráelben is. Az ő műve a vallásos chinuch örökre fog élni és hirdetni fogja az ő munkáját. Ezen férfi Rav Avigdor Schönfeld. z. l.

Keserves gyászunkban ezen nagyjaink életének tisztasága és munkája lebegjen szemünk előtt és szolgáljon utmutatásul céljaink és eszméinkért való küzdelmeinkben.

A mély hatást kiváltott gyászbeszéd után a jelen voltak állva hallgatták végig Hirsch Mór mélyen szívbemakoló Kél molé ráchmimját.

Wasserstrom Sándor megköszöni mindazoknak, akik eljöttek, hogy a Mizrachi mély gyászában osztozzanak és a gyászünnepélyt berekesztette.

heisták ligája mozgalmat indított a zsidó lakosság között a peszáchi ünnepek ellen. Felhívták mindenütt az atheistákat, hogy az április 19 és 20 közötti éjjelen, vagyis az utolsó peszách estén, mely egybeesik a husvétal, fáklyásmenetben tüntessenek a vallási ceremóniák ellen, tartsanak népgyűléseket, amelyen hangoztassák a vallásellenes jelszavakat. Peszách első napján plakátokon fogják felhívni a lakosságot, hogy ne tartsák meg a peszáchchal összefüggő hagyományos szokásokat. Az egész antipeszách mozgalom pedig — így szól az instrukció — arra szolgál, hogy erősítsék a zsinagógák és templomok bezárására vonatkozó propagandát.

A zsidó lapok és a zsidó atheista körök ezidén nem fognak küzdeni, mint tavaly, a pászka ellen, minthogy Oroszországban már nem is sütnék pászkát. Azok, akik mégis megtartják a peszáchi ritust és pászkát esznek, ezidén drágán fognak hozzájutni a máceszhoz. A szovjet ugyanis olyan vámmal terheli meg a külföldről behozott pászkát, hogy annak fontja három dollárba fog kerülni. Minthogy ilyen módon a pászkát már aligha fogják behozni Oroszországba, egyes zsidó családok össze fognak állani és házilag fogják sütni maguknak a máceszt.

WEISZ E. ZSIGMOND férfiszabó üzletét
Rákóczy-ut 8 sz. alá Orsolya zárdá épületbe helyezte át. Apolló drogériával szemben.
A legnagyobb divatkiegészítők elsőrangú kiállítására Angol és Skót szövetekből. — Aki szépen s jól akar öltözködni, minden igényét olcsón kioldíthatja e cégnél.
WEISZ E. ZSIGMOND
Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 6.

A Kishitelbank közgyűlése.

Élénk érdeklődés előzi meg a Joint által alapított Kishitelbank vasárnap délelőtt (f. hó 6-án) fél 11 órakor megtartandó évi közgyűlését. A Kishitelbank tudvalevően a zsidó kisexisztenciák felsegélyezésére alakult és rövid fennállása óta a váradi zsidóság egyik legnépszerűbb intézménye lett. A mérleg adatai mutatják azt az igen szép fejlődést, melyet az intézet már eddig elért. Őt millió kivevő váltó tárca állománya több mint 700 kisembernél van kihelyezve olcsó kamatok mellett, melyet ezek heti vagy havi kisebb tételekben fizetgetnek vissza. Kézpénzkészlete 1.800.000 Leiel és így az intézet által kezelt cca. 4.000.000 betéttel szemben teljes mobilitást nyújt. A Kishitelbank saját befizetett alapitőkéje egy millió lei és az igazgatóság által tervbe vitt alapitőkeemelése újabb 150.000 lei részvénytöke lett már eddig is befizetve. Az amerikai Joint által nyújtott 1.700.000 leies kölcsönnel együtt a váradi Kishitelbank cca. hét milliós tőkét kezel már. Különösen szép eredményt mutat az intézet kötött betét osztálya, melynek eddig 750 tagja van, kik apró heti összegekben egész tekintélyes tőkét takarítottak meg. Az intézet ezen apró tételeket a felek iránti előzékenységéből házhoz küldött emberével inkasszálta.

Az igazgatóság, mely a város zsidó társadalmának vezető férfiból áll, önzetlenül, minden díjazás nélkül vezeti a bank ügyeit, — a közgyűlésen javasolni fogja az intézet altruistikus céljainak megfelelően a kihelyezési kamatlátnak kettő százalékkal való leszállítását. Azonkívül, bár a részvényjegyzők az intézet megalakulásakor, tekintettel az intézet célkitűzéseire, a részvények jövedelmezőségének kérdését teljesen figyelmen kívül hagyták, mégis figyelemmel arra, hogy a jegyzők jobbára kis emberek, az igazgatóság az elért nyereségből megfelelő tartálékolás után egy szerény osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni a közgyűlésen.

Örömlinke szolgál, hogy egy kimondottan gazdasági jellegű zsidó intézmény komoly fejlődésről számolhatunk be és azt hisszük, hogy minden zsidó elsőrendű kötelessége ezen intézmény támogatása a produktív zsidó kisemberek felsegítésére.

HIREK.

Felolós szerkesztő: WASSERSTROM SANDOR.
Népünk* cikkeinek utánnyomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5690.

Péntek: Niszán 6, április 4.
Szombat: Niszán 7, április 5.
Szombat bejövetele:
Azlet bezárás 6.35
gyertyagyújtás 6.40
Istentisztelet kezdete 6.45
Szombat kimenetele 7.50

**Terjesszék és szeressék elő-
zetőket az erdélyi ortodox zsidóság egyetlen
legolcsóbb heti lapjának, a „Népünk“-nek! A
Népünk“-nek egyetlen zsidó asztalról sem szabad
hiányoznia!**

**Az bukaresti angol követ köszönete a nvárad
Orth. Izr. Hitközséghez.** Mult számunkban megemli-
tettük, hogy a nvárad Orth. Izr. Hitk. képviselőtes-
ületének határozata folytán hitközségünk vezetősége
résztvétáviratot küldött Angol nagy fiának: Lord
James Arthur Balfournak elhunyt alkalmából a bu-
karesti angol követséghez. A bukaresti angol követ
következő Mittelmann Jakob hitk. elnök címére
küldött meleg hangú levélben köszönte meg a hit-
község résztvétáviratát. „Sir! Igen le vagyok köte-
lezve a mai napon vett sürgönye által, melyben Ön
szíves volt tolmácsolni a nvárad Orth. Izr. Hitk.
résztvétét Lord Balfour halála felett. Igen nagyra
becsülöm a kifejezett szimpátia nyilatkozatát ezen
szomorú eset alkalmából. Vagyok az Ön hűséges
híve. Aláírás“

Nagy husvétii harisnyavásár

angró árakban

Rippner Testvéreknél

Plaşa Unirii (Kalenda mellett)

A „KÖZÉRDEK“ kötelékébe
tartozunk, 7 1/2 hónapi fizetésre
szigoruan készpénz árak mellett.

—Az orosz vallásüldözés ellen. A bécsi hit-
község legutóbbi ülésén Dr. Pick elnök határozati
javaslatot terjesztett elő az oroszországi vallásüldö-
zések ügyében. A deklaráció ezzel végződik: „A
bécsi izr. hitközség a legmélyebb fájdalommal ad

Mizrachisták, Cionisták!

kifejezést, hogy ilyesmi megtörténhetik a XX. szá-
zadban. Szolgáljon e nyilatkozat szorongatott test-
véreinknek vigaszul s járuljon hozzá ahhoz, hogy
kirtartsanak addig, amíg a világ lelkiismeretére való
hivatkozás eredményes lesz“.

Flgyelem!

Mióta a zsidóságnak a százizü
manna hullott az égből, nem
volt oly szenzációja, mint az
orth. kóser megbízható

KONZERVEK,

Libamáj pástétom. Liba hasché.
Tyuk pástétom. Máj pástétom. Marha
gulyás. Székely gulyás. Csodálat-
os ízű mind: az étművészet re-
mekei. Számos elismerő levél.

KAPHATÓ
GROSZ HERMANNAL Kapucinus ucca 5.
Ugyanott כשר של פסח fűszerek olcsón beszerezhetők

— Oneg Sábát előadás Oradean. A Brith Hánóár
Hámizrachi által rendezett Oneg Sábát előadások
íránt folyton erősödik a zsidó közönség érdeklő-
dése. Az elmúlt szombaton Berkovits Bernát ur
tartott egy igen magas nivóju előadást a Bibliái ci-
onizmusról. Városunk zsidó intellektuel közönsége
valószínűleg mindinkább fokozódó érdeklődést fog
a további előadások íránt tanusítani. A következő
előadást Leitner Zoltán ur tartja f. hó 5-én szombat
delután 4 óraor a Mizrachi helyiségében. Felkér-
nek a Ceiroth Mizrachi, Poalé Mizrachi, Benoth
Hámizrachi, Bené Akibá és Ceiré Mizrachi tagjai a
pontos megjelenésre. Vendégeket szívesen lát a

Vezetőség.

— A „Népünk“ satu-marei fiókkiadóhivatala A
„Népünk“ kiadóhivatala Satu-Maren egy fiókkiadó-
hivatalat állított fel, melynek vezetője *Ordentlich*
Viktor fel van jogosítva részünkre akvizitóri és in-
kasszó munkákat végezni. Minden satu-marei és
annak körzetébe tartozó községek esetleges rekla-
mációi és tudósításai — tehát a központi kiadóhi-
vatalon kívül — hozzá is eljuttatható. Lakása címe
Str. Cloşca 3. Telefon sz. 396. Reméljük, hogy Or-
dentlich Victorban, mozgalmunk ezen lelkes, ki-
próbat munkarejében, nem csak lapunk fog meg-
felelő támogatást kapni, hanem olvasó táborunk és
hirdetőinknek is legnagyobb meglegedését fogja
megnyerni.

Fűszerkereskedők figyelmébe!

KOSER מדי שנה

SZAPPAN

az oradeai rabbinátus hechserjével ellátva
legolcsóbban megrendelhető

Rothbart A. Ede és Fiai szappangyárából
ORADEA

Postacsomagokat utánvét mellett szállítunk.

— A sáskajárás ellen Szakértők szerint ez év-
ben különösen veszedelmesnek látszik a sáskajárás.
Mintegy 2500 fellachot most azzal foglalkoztat a
kormány, hogy szakavatott vezetők utasítása alap-
ján elpusztítsák mintegy 1000 négyzetkilométernyi
területen található sáska petéket A sáska-veszede-
lem elleni akcióra 50.000 font költség van előirá-
nyozva.

— Achad Haam menyje az első nőügyvéd
Palesztinában. Hét évi harc után végre engedélyt
kapott Rosa Grünsberg Dr., Achad Haam menyje,
hogy a bíróság előtt védőügyvédként szerepeljen.
Az ottoman törvények szerint asszony nem lehetett
ügyvéd. Rosa Grünsberg az első nőügyvéd Palesz-
tinában.

ANGOL SZÖVET

különlegességeim
felöltő és öltönyökre

megérkeztek

HACKMAYER

Bémer-tér 2.

uriszabósága

— A sékel-akció megindítása. A Zsidó Nem-
zeti Szövetség nagyváradi Végrehajtó bizottságának
határozata értelmében nissan-hó első napján indult
meg Nagyváradon a sékel-akció. Első etappként
folyó hó 23-án, vasárnap delufán 4 órakor a ko-
lozsvári központ főtitkárának, *Diamant* Elemér je-
lenlétében igen praktikus határozatokkal végződő
értekezlet lett megtartva a Szövetség helyiségében.
A cionista ifjusági szervezetek a következő sékel-
biztosokat delegálták a Sékel-Bizottságba: Az Aviva
részéről: *Beck* Annus és *Weisz* Iboly. A Ceiroth
Mizrachi részéről: *Gottlieb* Hermin. A Somérok

Váltsátok ki

részéről: *Rosenzweig* Cháim és *Molnár* Mose. A
Ceire Mizrachi részéről: *Goldstein* Vilmos. A Ba-
risszia részéről: *Friedmann* Géza. A Poale Miz-
rachi részéről: *Apfel* Benjámin. Az értekezlet ki-
mondta, hogy a Végrehajtó Bizottság által válasz-
tott Sékelbizottságot a felsorolt sékelbiztosokkal
egészíti ki és így, az ifjusági szervezetek páratlan
agilitását és ügyszeretetét ismerve, bizonyosak va-
gyunk, hogy a sékel-akció a legjobb eredményt
fogja felmutatni. Az így kibővített Sékel-bizottság
határozatba hozta, hogy az ezidei sékel-akciót a
legszigorubb rayonirozási tervvel folytatja le és így
biztosítva van az, hogy a sékel-gyűjtés a legszisz-
tematikusabban fog lefolyni. A Sékel-bizottság az
akcióval kapcsolatban egy kataszter lefektetését is
tervezi, amely alapul szolgál majd minden szerve-
zési és kulturális megmozduláshoz.

Olcsó hét HOLLÓSNÁL

Legjobb tavaszi kalapok 300 leitől
Selyem nyakkendők 90 leitől
kaphatók

Mittelmann Jakob

bornagykereskedő ORADEA
Cuza Voda 2

ajánlja uradalmi

fajborait כשר של פסח

Küüllőmenti különlegességek

Saját érdekében
lépjjen be a

„KÖZÉRDEK“-be,

1. mert: a Közérdek cégeinél
teljes bizalommal
vásárolhat.
2. mert: a Közérdek köny-
vecskével a legol-
csóbb készpénz
árakban részesül.
3. mert: a Közérdek cégei
Önnek

hét és félhavi gondmentes

áruhitelt biztosítanak.

4. mert: a Közérdek-be ha
belép, úgy család-
ját minden gondtól
mentesíti.

A „KÖZÉRDEK“ könyvecskéje tehát
értéket képvisel; igyekezzék belépni a
„KÖZÉRDEK“ tagjai sorába.

Felvilágosítást nyújt:

„KÖZÉRDEK“

központi hivatala
Körös-ucca 1. szám.

— Arab Erger-Berger. Egy csoport arab mun-
kás, akik a jeruzsálemi Ben Jehuda utcában foglalata-
toskodtak, az elmúlt szombaton, midőn az ucca
hemzsegett a zsidó járókelőktől, heccdalokat éne-

a „SEKEL“-t

kelt, melynek refrainja így szólt: „Amíg a mufti él,
arab fellah nem fél. Revolvert rántunk, a zsidókat
leöljük. S Cion lányait megbecstelenítjük.“ A zsidó
járókelők tiltakoztak a szolgálattevő rendőrnél az
ilyen heccénekek ellen, a rendőr azonban ahelyett,
hogy véget vetett volna az arabok énekének, szét-
kergette a tiltakozó zsidókat. Kiváncsiak vagyunk
mit szól ehhez az arab delegáció és a palesztinai
közigazgatás?

Tavaszi szörmeujdonságok

megérkeztek.

LEICHER szörmeáruház

URI-UCCA 4.

— A jeruzsálemi héber egyetem és nemzeti
könyvtár új épületének felavatása. A jeruzsálemi
héber egyetem és nemzeti könyvtárnak új épülete,
amelyet David Wolffsohn, a Cionista Szövet-
ség elnökének hagyatékából emeltek a Scopus he-
gyén, már teljesen elkészült és felavatása április 14-én
lesz megtartva Palesztina zsidósága képviselőinek
és a főkormányzó jelenlétében. A könyvtár jelen-
legi könyvvállománya 250,000 kötet.

— Ujabb cionista központi iroda Palesztinában.
Miután a Keren Kayemeth palesztinai főirodájának
impozáns központi irodája már csaknem teljesen
elkészült, a Keren Hajeszod és a Jewish Agency
Exekutívája is megkezdtek az egy blokkban létesí-
tendő épületeik felépítésének előkészítését.

— A palesztinal kormány 100,000 fontot ad az
augusztusi károsultaknak. A palesztinai kormány
100,000 fontot szavazott meg az augusztusi káro-
sultak kártérítése fejében. Mint a palesztinai lapok
írják, ebből az összegből 80,000 fontot a zsidó
20,000 fontot pedig az arab károsultak kapnak.

Terjesszük az erец-jiszráeli termékeket!

Irta: A. TEICHMANN — Fordította: TISBI ILLÉS

Ez a jelszó eredetileg gazdasági értelemben hangzott el. Kitűnt, hogy a fiatal, fejlődésben levő Ereci ipart és mezőgazdaságot a helyi piac gyér fogyasztása nehezen tudja fenntartani és kiadták a jelszót, hogy a diaszporában élő zsidóság legalább közvetett úton, az Ereci termékek terjesztésével támogatja az Erecjiszráeli ipart és gazdaságot. Azonban a jelszó ebben a formájában az Ereci termékek terjesztésének, csak az anyagi részét ölelte fel, holott nem szabad elfelejteni, hogy az épülő Zsidóországban a gazdasági fejlődéssel párhuzamosan a tiszta zsidó atmoszféra, új zsidóéleti szokásokat teremt ki magából, amelyek szintén megérdemlik a Galutban való terjesztést és népszerűsítést. Szeretne az országban új társadalmi formák, új zsidó kultúr-élet megteremtésének a kísérleteivel találkozunk, amely kísérletek ugyan még nagyrészt a kezdeti stádiumban vannak, de rövidesen megvalósulnak és akkor feltétlenül szükségessé válik Erecjiszráel szellemi életének a Galutban való kiterjesztése.

Achad-Haam, amikor felvetette az Erecjiszráeli kultur-centrum gondolatát nem akart új irányt szabni a nemzeti újjáéledés mozgalmának, csak hangsúlyozni kívánta az Erecjiszráeli zsidó kultúr-élet kiépítésének a fontosságát az országépítés munkájában, amit a herzli cionizmus is a cionista program szerves és elválaszthatatlan részének ismer el. A herzli cionizmus is belátja, hogy a zsidó génius csak azon a talajon és abban a légkörben tud a maga teljességében megnyilatkozni, ahol évezredekkel ezelőtt kisarjadt és megszületett a hatalmas zsidó kultúra. Abban egyetért mindkét elmélet, hogy Cionban kell kigyulni a héber tudás és kultúra fáklyájának, hogy bevilágítson a széjjel-szórtság legmesszibb és legsötétebb zugába, egyesítse és összeforassza a különböző részekre szakadt zsidó népet.

Ezen a téren mindeddig nagyon kevés eredményt mutathatunk fel, de egyes jelekből következtethető, hogy most már megkezdődik ennek a szellemi hatásnak a terjedése. Az első kezdetnek tekinthetjük az „Oneg Sabbath“ összejövetelek rendezését, aminek a gondolata Erecjiszráelből indult ki. A zsidó életnek menayi eredeti szépsége nyilvánul meg ezekben az összejövetelekben! A nap leszáll titokzatos, halk esti árnyak lepik a Szombat-királynő ölében pihenő világot, az emberi lélek megtelik vágyakozással a szombati nyugalom után, amit most megzavarni készül a hétköznapi zajos ritmusa és az eltávozó ünnepi lélek, a „nesama jetéra“ ezekben a percekben valami formát keres, hogy háborgó érzéseit kifejezésre juttassa. A chaszidizmus ennek a hangulatnak a kiaknázására megteremtette a hagyományos „Salos sz'udot“ lakomát, amely lakoma ideje alatt a hívők vallásos énekekkel az extázis legmagasabb fokára emelkednek. Ezzel szemben az Erecjiszráeli atmoszférában megteremtett a modern „Salos sz'udot“, amely azonban sokkal szélesebb keretű, mert hely van benne bibliai magyarázatoknak, előadásoknak, chaszidikus, valamint nemzeti énekeknek. A régi és az új formáknak az egyesítéséből született meg az Oneg Sabbath. És végre is nem a forma a fontos, hanem a cél, ami oda irányul, hogy a heti gondoktól meggyötört zsidónak legalább egyszer hetenként egy, a zsidó szellemtől átítatott tiszta, áhítatos órát teremtsen.

Az Erecjiszráeli életnek ezt a termékét már több-kevesebb sikerrel megkísérelték áttelepíteni a Galutba is, de sajnos eddig nem vált általánossá. Ez pedig nagy kár! A továbbfejlesztéssel és a program kibővítésével az Oneg Sabbath összejövetelek nagyszerű nevelési eszközzé válhatnak. Különösen a nagyobb városokban, ahol a zsidó ifjúság egész héten elfoglalt és csak szombaton van módjában, hogy valamennyi időt szellemieknek is szentelhesse.

Még nagyon sok eredeti szellemű terméket fog nekünk a feltámadó Erecjiszráel adni, de ez az első gyümölcs is megérdemli, hogy terjesszék és népszerűsítsék.

A régi jelszó kibővül! Terjesszük az Ereci szellemi és gazdasági termékeket!

husnemű és szalámi áruk kapható postán utánvétellel legolcsóbb árak mellett

ALIMENT SZALÁMIGYÁR

ORADEA, STR. AVRAM IANCU 14.

VEGYILEG tisztít mos vasal férfi és női ruhákat Fehérnemű, gallómosást is vállal

BORGOS Bazár épület Színház oldal.

Filmkritika

Szimpatikus az Estilap harca a monopolisztikus mozi-kény-urakkal. A Filmpalace ócska műsorával, udvariatlan személyzetével nem ébreszt nagy szimpatitát a „nagyérdemű közönség“ körében. Hangos gépje régi típus, olyan mint Stepenon mozdonya a mai Pacific mozdonyokhoz viszonyítva. Nem is látogatja a közönség, melynek mindég finom ösztöne van, hogy hol és mit nézzen meg.

Ha legalább a városnak is lesz filmvállalkozása, akkor a jövedelem a város szegényügyének rendezésére lesz felhasználva. Nem pedig Krózus vagyonok újabb szaporítására, mely a jótékony célt apró garasokkal akarja kielégíteni.

Mi csak örömmel üdvözölhetjük azt a megmozdulást, mely a váradi filmonopóliumot akarja megszüntetni. Ezért üdvözöljük örömmel az egyetlen váradi lapnak akcióját, mely bizonyára sikerrel is fog járni.

A héten mindkét filmszínház régi néma darabokkal kísérletezett, unalmasak voltak mint egy mozireklám a Filmpalaceból.

Olcsó tűzifa

I. száraz cserhasáb . L. 390 I. száraz bükkhasáb . L. 370
I. száraz gyertyánhas, L. 380 II. száraz dorongfa . L. 330

Ezen árak méterenkint a telepen értendők

Házhoz szállítás méterenkint 30 Lei

Vulcan-fatelep Ugyanitt cser, gyertyán és bükk fa felvágott állapotban is kapható
Nagyipactér Közraktár mögött. Telefon 632

Bőröndkészítő üzemünket a Granaria-telepre helyeztük.

Az üzemet a legmodernebb gépekkel, szereltük fel. Működésben áll a t. közönség legkényesebb igényeit kielégíteni. Készítünk mindenféle **bőröndöket**

v. alódi Vulcan-Fiber és Hartlatte lemezből. Ugyiszintén iskolatáskákat nagyban és kicsinybeni eladásra.

Vállalunk minden e szakmába vágó munkát és javításokat a legutányosabb árban és legpontosabb kivitelben. Rendelések üzemünkben valamint Piața Unirii 7 alatt levő fióküzletben eszközölhetők. A t. vevőközönség szíves partfogását kérjük Tisztelettel:

„W O L F“
industria de cufer - bőröndipar
ORADEA, STR. N. FILIPESCU GRAVARIA ANLAGE

Értesítés!

Értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy a legújabb modelljeim megérkeztek. A legújabban érkezett különleges **kosztüm** és **kabátjaim** a legkényesebb izlést is kielégítik. Fason készített **legutányosabb** árak mellett vállalom.

DEUTSCH NÁNDOR
Oradea, Szilágyi Dezső-u. 1. (Orsolya Zárda.)

A legszebb !! Zománofényű gallérokat

tisztítja a

KLEIN Gőzmosóda
Szent János ucca. 4.

כשר של פסה

Az oradeai orth. izr. rabbinátus felügyelete alatt töltött husvétii paptamási

„LITHYNIA“

ásványvíz kapható fűszerkereskedésekben és megrendelhető a

Központi egyedáruságnál
Oradea, Str. Nieu Filipescu (Szarvas-sor) 23.
TELEFON: 176

BÁRMILYEN

RÖNKÖT

BÉRVÁGÁSRA

olcsón elvállalunk

Oradea, Str. 20 Aprilie 37. volt Stern fűrésztelep.
TELEFON: 9-93

Tisztelt háziasszony!

Használja csakis az
ujjonnan gyártott és
forgalomba hozott

BECK-kávét

! Tegyen kísérletet és
! meg fog győződni ki-
váló minőségéről.

Azon helységekben, hol üzletekben nem kapható, úgy már **3 kgos** rendelést szállítok bérmentve, utánvétellel.

Árak kg-ként 1/2 kgos dobozban 73 Lei
1/4 „ „ 75 Lei
1/8 „ „ 78 Lei

Czím:

Beck Jenő
Valea lui Mihai.

Acéllemez üzlet REDŐNYÖKET

Esslingeni ablak

a létező legjobb kivitelben és legolcsóbb árban készítünk és szállítunk!

ÁRAJÁNLATTAL DIJTALANUL SZOLGÁLUNK.
Halász Testvérek Redőny és lakatosárnyagár
Oradea, Str. Cogălniceanu 16.
Telefon: 364.

RECORD

Cukorka és csokoládé

Gyári főlerakat
Str. Avram Iancu 17.

ÉRTELMESESEDÉS. LÉGCSŐHURUT ellen 6-8 héten át minden étkezés után megiszunk egy decilitert a magas jód tartalmu Cigelkal „LAJOS“ vizből. **GYOMORÉGÉS, SAVTULTENGÉS és GYOMORFEKÉLY** ellen a jódos, sós hydrocarbonatos Cigelkal „ISTVÁN“ vizből. (Már egy deciliter István-víz rögtön megszünteti a gyomorégést.) Váradon egy a Cigelkai „LAJOS“, mint az „ISTVÁN“ gyógyvizek Janky Antal Utóda és Ifj. Popper előkelelő cégeknél kaphatók. Rendeléseket felvesz: Fischer Emil ügynökség, Telefon: 9-62. Főterakat Cigelkai jódos gyógyforrások vezér képviselője: Arineş, (Égerhát) Jud. Sălaj.

Mindennemű BIZTOSÍTÁST

ugymint: Élet-, Tűz-, Betörés-, Baleset-, Üveg-

Szállítmány- és Autó-biztosításokat

kartellen kívüli legkedvezőbb feltételekkel vállalja

WEISZ KÁLMÁN

ANKER-MIZRÁCHI

ERDÉLYRÉSZI VEZÉRKÉPVISELET

ORADEA, Piața Mihai Viteazul 8. TELEFON: 986.

Minden általam kötött biztosítás után **palesztinai** Mizráchi vallásos intézményeink és munkásaink külön **kedvezményben** részesülnek.

EGYESÜLT RUM ÉS LIKÖRGYÁR. ORADEA

Telefon: 10-44 és 10-48

Mindennemű szeszitalok **uagykereskedőknek** legelőnyösebb beszerzési forrása.

Szilvórium és borpárlat כשר של פסה